

N° 14

Rok II.

WARSZAWA,
dnia 8 Lutego
1919 r.

Dziennik Rozkazów Wojskowych

TREŚĆ:

I. Dekrety Naczelnego Wodza Wojsk Polskich:

- 490. O przyjęciu do W. P. lekarzy i studentów medycyny.
- 491—492. O przyjęciu do W. P. oficerów z b. I, II, III Korpusów Polskich, armii ros. i b. austro-węg.
- 494—496. O zwolnieniu oficerów ze służby czynnej w W. P.
- 497. O mianowaniu podporucznikami uczniów szkoły podchorążych.
- 498. O przyjęciu do W. P. chorążych, z b. armii austro-węg. i nominacji podporucznikami.
- 499—501. O przyjęciu do W. P. oficerów z b. armii ros., b. Lej. Pol. i b. armii austro-węgierskiej.
- 502. O utworzeniu Naczelnego Sądu Wojskowego.

II. Rozkazy Sztabu Generalnego:

- 503—507. O przydziale oficerów.
- 508. O sformowaniu przez pułk. Skrzyńskiego oddziału ochotniczego.
- 509. O przydziale oficerów.
- 510. O nominacji podoficerów pochodziących z kanclaryjnymi.

III. Rozkazy Ministerstwa Spraw Wojskowych:

- 511. O gażystach wojskowych.
- 512. O poborach oficerów i szeregowców przydzielonych do służby straży granicznej.
- 513. O pozwoleniu na wykonanie robót remontowych i budowlanych.
- 514. O sposobie załatwiania nieporozumień pomiędzy personelem robotniczym i administracją w fabrykach i zakładach pozostających pod zarządem władz wojskowych.
- 515. O przydziale oficerów do Depart. Wojskowo-Prawnego.
- 516. O menaży żołnierskiej.
- 517. O normach furazu dla koni chorych w szpitalach końskich.
- 518. O inwalidach wojskowych.
- 519. O nominacji starszych oficerów pocztowych i regulamin cenzury wojskowej.
- 520. Przepisy o użyciu wojsk do pomocy władzom cywilnym.

IV. Dekrety i rozporządzenia Centralnych Władz Państwowych.

- 521. Dekret o urządzeniu i działalności Inspekcji Pracy.
- Sprostowania.

DEKRETY NACZELNEGO WODZA WOJSK POLSKICH.

490.

DEKRET

Przyjmuję do Wojska Polskiego następujących lekarzy i studentów medycyny, którzy zostali przyjęci przez Komisję kwalifikacyjną i zatwierdzam:

lekarzem—pułkownikiem:

1. dr. Zwierzchowskiego Franciszka komendantem Szpit. Zapas. w Warszawie,

lekarzem—majorem:

1. dr. Jaroszewskiego Józefa Szefem Sanitarnym dywizji Podhalańskiej,

lekarzami—kapitanami:

1. dr. Trawińskiego Henryka	przydz.	Szpital Okręgowy w Łodzi
2. „ Maja Kazimierza	„	Dywizja Litewsko-Białoruska
3. „ Kokińskiego Piotra	„	1 pułk piechoty
4. „ Goździckiego Wacława	„	Szpital Ujazdowski
5. „ Burdzińskiego Tadeusza	„	Szpital Okręgowy w Lublinie
6. „ Potrzebowskiego Karola	„	Szpital Ujazdowski,

lekarzami—porucznikami:

1. dr. Jakubowskiego Adama	przydz.	Szpital polowy № 12
2. „ Kaliszewskiego Tadeusza	„	34 pułk piechoty
3. „ Trzeciaka Mieczysława	„	Szpital Załogi w Kaliszu
4. „ Cęceniewskiego Stanisława	„	Czołówka Sanitarna № 25
5. „ Chromińskiego Cypriana	„	grupa pułk. Berbeckiego,

podporucznikami—podlekarzami:

1. Reklińskiego Juliana	przydz.	grupa pułk. Berbeckiego
2. Gadomskiego Tadeusza	„	1 pułk ułanów Krechowieckich

podporucznikami sanitarnymi:

1. Chudzińskiego Jana	przydz.	Szpital w Modlinie
2. Sikorę Pawła	„	grupa gen. Listowskiego
3. Woyno Stefana	„	Szpital w Modlinie

Warszawa, dnia 24 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

491.

DEKRET

Przyjmuję do Wojska Polskiego następujących oficerów z b. I, II i III Korpusów Polskich i armii rosyjskiej z zatwierdzeniem posiadanych stopni, jako warunkowych, aż do czasu ułożenia przez Komisję Weryfikacyjną ogólnej listy starszeństwa oficerów W. P.:

1.	płk.	Żywicki Jan	ze starszeństwem od dn.	26.7.17
2.	por.	Orzechowski Józef		10.10.16
3.	"	Jakucuk Wacław	"	1.11.17
4.	"	Dubiński Antoni	starszeństwo będzie określone później	
5.	ppor.	Niekraszewicz Czesław Józef	ze starszeństwem od dn.	1.5.17
6.	"	Pietrocki Aleksander	"	28.5.17
7.	"	Białynicki-Birula Ignacy	starszeństwo będzie określone później	
8.	"	Wojniłowicz Erazm	"	
9.	"	Chmielewski Kazimierz	"	
10.	"	Kowszyniec Piotr	"	
11.	"	Obuchowicz Kazimierz	"	
12.	"	Zujewski Bernard	"	
13.	"	Bizio Józef	"	
14.	"	Sokołowski Władysław	"	
15.	"	Malecki Stanisław	"	
16.	"	Umecki Józef	"	

Warszawa, dnia 29 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski

492.

D E K R E T.

Przyjmuję do Wojska Polskiego następujących oficerów b. armji austr. weg. z zatwierdzeniem posiadanego stopnia:

1.	kpt.	Nowotny Feliks	starszeństwo będzie określone później
2.	"	Niewiadomski Kazimierz	"
3.	"	Franiek Jan	"
4.	"	Wiertek Franciszek	"
5.	"	Moser Roman	"
6.	por.	dr. Grażyński Michał	"
7.	"	dr. Jahoda Robert	"
8.	"	Dziubiński Bolesław	"
9.	"	Eckhardt de Eckenfeld Jan Kazim.	"
10.	"	Gatty Kostyal Tadeusz	"
11.	"	Gatty Kostyal Kazimierz	"
12.	"	Heumann Konstanty	"
13.	"	Kadyi Tadeusz	"
14.	"	Lankau Teobald Bogusław	"
15.	"	Loedl Stanisław	"
16.	"	Wietrzny Bolesław	"
17.	"	Beziewicz Władysław	"
18.	"	Dunikowski Jan	"
19.	"	Kaifasz Jan	"
20.	"	zelechowski Władysław	"
21.	"	Krzemiński Edward	"
22.	"	Kolbek Marjan	"
23.	"	Małczyński Michał	"
24.	"	Michna Michał	"
25.	"	Jenkner Władysław	"
26.	"	Kursa Antoni	"
27.	"	Bałaban Bronisław	"
28.	"	Epler Adam	"
29.	"	Kulczycki Jan	"
30.	"	Hedl Konrad	"
31.	"	Golik Bolesław	"

32.	por.	Zelek Tadeusz	starszeństwo będzie określone później
33.	"	Zagórski Józef	"
34.	"	Dobosz Wilhelm	"
35.	"	Müller Robert	"
36.	"	Zawrzykraj Kasper	"
37.	"	dr. Kuryś Stanisław	"
38.	"	Łachorowski Mieczysław	"
39.	"	Tobik Teodor	"
40.	"	Pfann Eryk	"
41.	"	Palni Roman	"
42.	"	Krzywacki Stefan	"
43.	"	Kurowski Stanisław	"
44.	"	Ombach Gustaw	"
45.	"	Stręk Andrzej	"
46.	"	Caberle Kazimierz	"
47.	"	Bibring Julian	"
48.	"	Stadnicki Medard	"
49.	"	Puzon Emil	"
50.	"	Więckowski Franciszek	"
51.	"	Klemensiewicz Zenon	"
52.	"	Lesiak Tadeusz	"
53.	"	dr. Kornecki Marjan	"
54.	"	Ilg Jan	"
55.	"	Szlamka Edward	"
56.	"	Łapiński Franciszek	"
57.	"	Friedmann Zygmunt	"
58.	"	Wiktor z Wiatrowic Stefan	"
59.	"	Schreyer Otmár	"
60.	"	Król Józef	"
61.	"	Mróz Adam	"
62.	"	Migdatek Eugenjusz	"
63.	"	Hanausek Józef	"
64.	"	Bogdanowicz Marjan	"
65.	"	Ziębiński Józef	"
66.	"	Paluch Zygmunt	"
67.	"	Pallan Zygmunt	"
68.	ppor.	Cichowski Tadeusz	"
69.	"	Załuski Marcin	"
70.	"	Sekiewicz Stanisław	"
71.	"	Koneczny Adam	"
72.	"	Goellner Jan	"
73.	"	Stolzmann Adam	"
74.	"	Stolzmann Jerzy	"
75.	"	Wilczkiewicz Edmund	"
76.	"	Schreiber Wilhelm	"
77.	"	Krupa Stanisław	"
78.	"	Birnbaum Karol	"
79.	"	Dubowy Franciszek	"
80.	"	Wencek Bojomir	"
81.	"	Lambert Feliks	"
82.	"	Kolitscher Adam	"
83.	"	Persowski Franciszek	"
84.	"	Turchalski Edward Władysław	"
85.	"	Twardowski Józef	"
86.	"	Stachiewicz Piotr	"
87.	"	Strubiński Stanisław	"
88.	"	Romanczyk Karol	"
89.	"	Parczyński Julian	"
90.	"	Gajewski Adam	"
91.	"	Liput Marjan	"

92.	ppor.	Łotowski Piotr	starszeństwo będzie określone później
93.	"	Henneberg Emanuel	"
94.	"	Bachowski Antoni	"
95.	"	Bochosiewicz Franciszek	"
96.	"	Czechowicz Jan	"
97.	"	Iwaszkiewicz Ignacy	"
98.	"	Billian Franciszek	"
99.	"	Ramza Zygmunt	"
100.	"	Batko Michał	"
101.	"	Łelazny Michał	"
102.	"	Noel Bronisław	"
103.	"	Sędzimir Witold	"
104.	"	Kozłowski Adam	"
105.	"	Rychlik Franciszek	"
106.	"	Skulicz Kazimierz	"
107.	"	Mistat Stefan	"
108.	"	Okoński Jan	"
109.	"	Windak Leon	"
110.	"	Siostrzonek Adolf	"
111.	"	Pec Aleksander	"
112.	"	Wachowicz Kazimierz	"
113.	"	Godek Aleksander	"
114.	"	Kudliński Tadeusz	"
115.	"	Raner Zdzisław	"
116.	"	Moroz Aleksander	"
117.	"	Izdebski Edward	"
118.	"	Fedorowicz Kazimierz	"
119.	"	Łapa Franciszek	"
120.	"	Giedziow Aleksander	"
121.	"	Jarosław Tadeusz Józef	"
122.	"	Buryan Stanisław	"
123.	"	Garncarz Jan	"
124.	"	Śniegowski Jan Kazimierz	"
125.	"	Galewski Stanisław	"
126.	"	Stupczyński Otto	"
127.	"	Matuszecki Kazimierz	"
128.	"	Kraśnicki Jan	"
129.	"	Markowski Tadeusz	"
130.	"	Łanoszka Jan	"
131.	"	Sędzimir Witold	"
132.	"	Skotnicki Jan	"
133.	"	Ziobrowski Stefan	"
134.	"	dr. Klusek Stanisław	"
135.	"	Dettloff Włodzimierz	"
136.	"	Reichmann Stanisław	"
137.	"	Boehm Witold	"
138.	"	Epstein Jerzy	"
139.	"	Bader Wilhelm	"
140.	"	Rams Józef	"
141.	"	Politowski Karol	"
142.	"	Krzystek Alfons	"
143.	"	Górniewicz Zenon	"
144.	"	Pogorzelski Józef	"
145.	"	Rachwał Wincenty	"
146.	"	Wilczyński Jan Aleksy	"
147.	"	Stoklasa Jan Kazimierz Marjan	"
148.	"	Pustala Edward	"
149.	"	Pawlas Jan	"
150.	mjr.	Piórkowski Tadeusz	"
151.	kpt.	Głowacki Feliks	"

152.	kpt.	prow. Turczyn Julian	starszeństwo będzie określone później
153.	"	Podsadecki Piotr	"
154.	ppor.	prow. Jacek Mieczysław	"
155.	"	Mróz Feliks	"
156.	"	Leśniak Władysław	"
157.	"	dr. Bochrński Karol	"
158.	"	Hinzinger Gustaw	"
159.	"	Wojakowski Wacław	"
160.	"	Biały Jan	"
161.	"	Stach Jan Antoni	"
162.	"	Zabłocki Aleksander	"
163.	"	Żuława Ludwik	"
164.	"	Taubmann Henryk	"
165.	por.	rach. Durkalec Mikołaj	"
166.	"	Fabian Ignacy	"
167.	ppor.	rach. Kwiatkowski Kazimierz	"
168.	"	Drozd Jan	"
169.	por.	rach. Sass Nuchim	"

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

493.

D E K R E T

Przyjmuję do Wojska Polskiego następujących oficerów b. armji austr. węg. z zatwierdzeniem posiadanego stopnia.

1.	płk.	int. Bieczyński Wacław Wincenty	ze starszeństwem od dnia 21.8.1915
2.	rtm.	Skarbek Ignacy	starszeństwo będzie określone później
3.	kpt.	Jackowski Kazimierz	ze starszeństwem od dnia 1.11.1917
4.	por.	mar. Nabrocki Witold	starszeństwo będzie określone później
5.	ppor.	Strzelczyński Konstanty	ze starszeństwem od dnia 1.1.1916
6.	"	Kawecki Karol	" " " 1.8.1916
7.	"	dr. Szapira Maksymilian	" " " 1.2.1919
8.	"	Wiśniowski Franciszek	starszeństwo będzie określone później
9.	"	Fuhrman Adolf	"

Przyjmuję do Wojska Polskiego następujących chorążych b. armji austr. węg. i mianuję podporucznikami:

1.	chor.	Müller Władysław	starszeństwo będzie określone później
2.	"	Wilczek Emeryk	"
3.	"	Skotnicki Wincenty	"
4.	pchor.	Głąb Franciszek	"

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

494.

D E K R E T

1. Zwalniam ze służby czynnej w Wojsku Polskiem
ppor. Juljusza Germana

na własną prośbę z zaliczeniem do 1-ej rezerwy.

2. Zwalniam ze służby czynnej w Wojsku Polskiem
rtm. Michała Wojtasiewicza
na własną prośbę z zaliczeniem do 1-ej rezerwy.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

495.

D E K R E T

1. Zwalniam ze służby czynnej w Wojsku Polskiem
por. Wysoczańskiego Włodzimierza
na własną prośbę z zaliczeniem do 1 rezerwy.

2. Zwalniam ze służby czynnej w Wojsku Polskiem
por. Stetkiewicza Stanisława
na własną prośbę z zaliczeniem do 1 rezerwy.

3. Zwalniam ze służby czynnej w Wojsku Polskiem
por. Jędrzejewicza Janusza
na własną prośbę z zaliczeniem do 1 rezerwy.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

496

D E K R E T

Zwalniam ze służby czynnej w Wojsku Polskiem
kpt. Elsenberga Eugenjusza
na własną prośbę z zaliczeniem do 1 rezerwy.

Warszawa, dn. 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

497.

D E K R E T

Na czas wojenny aż do odwołania zarządzam, aby uczniowie Szkoły Podchorążych po ukończeniu kursu i złożeniu ostatecznego oficerskiego egzaminu byli mianowani podporucznikami.

Dowództwo Szkoły na tydzień przed ukończeniem kursu przedkłada listy uczniów z wnioskiem nominacyjnym na podporuczników do Wydziału IX (personalnego) Sztabu Generalnego.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

198.

DEK R E T

Przyjmuję do Wojska Polskiego następujących chorążych z b. armji austro-węgierskiej i mianuję podporucznikami:

1.	chor.	Zawodny Marjan	starszeństwo będzie określone później
2.	"	Melbechowski Adam	"
3.	"	Chodorowski Stanisław	"
4.	"	Mierzwiński Władysław	"
5.	"	Kośmider Franciszek	"
6.	"	Koczur Julian	"
7.	"	Buczek Jan	"
8.	"	Pajak Piotr	"
9.	"	Korzeniowski Aleksander	"
10.	"	Łukasiewicz Karol	"
11.	"	Sarachmann Michał	"
12.	"	Gawlik Aleksander	"
13.	"	Hauschild Ludwik	"
14.	"	Grubecki Rudolf	"
15.	"	Lidwin Józef	"
16.	"	Zopoth Józef	"
17.	"	Dawidowski Henryk	"
18.	"	Smyczyński Tadeusz	"
19.	"	Kozłowski Adam	"
20.	"	Hrebencia Władysław	"
21.	"	Struszyński Alfred	"
22.	"	Pilecki Tadeusz	"
23.	"	Milli Stanisław	"
24.	"	Zorawski Juliusz	"
25.	"	Stępiński Włodzimierz	"
26.	"	Taborski Władysław	"
27.	"	Piązek Edwin	"
28.	"	Marecki Andrzej	"
29.	"	Stawarski Adam	"
30.	"	Dylla Alojzy	"
31.	"	Kowalski Czesław	"
32.	"	Makan Ludwik	"
33.	"	Kleiber Józef	"
34.	"	Michalik Eugenjusz	"
35.	"	Patoczka Jarosław	"
36.	"	Smerczak Gustaw	"
37.	"	Tichy Andrzej	"
38.	"	Winter Mieczysław	"
39.	"	Witowski Jan Jastrzębiec	"
40.	"	Wróbel Tadeusz	"
41.	"	dr. Stamm Edward	"
42.	"	Krzysztołowski Leon	"
43.	"	Veith Czesław Stanisław Wilhelm	"

44.	chor.	Tazreiter Stanisław	starszeństwo będzie określone później
45.	"	Surma Franciszek	"
46.	"	Masłowski Stanisław	"
47.	"	Golch Eugenjusz	"
48.	"	Dobrowolski Stanisław	"
49.	"	Mazanowski Stanisław	"
50.	"	Choraży Stanisław	"
51.	"	Tokarz Aleksander	"
52.	"	Korczak Leopold	"
53.	"	Łopatowski Kazimierz	"
54.	"	Gerlach Roman	"
55.	"	prow. Zajączek Tadeusz	"
56.	"	prow. Marsanger Ferdynand	"
57.	"	rach. Wyspiański Józef	"
58.	"	Niedoba Jan	"
59.	"	Hormatkiewicz Mikołaj	"
60.	"	Porejko Jan	"
61.	"	Słowik Bronisław	"

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

499.

DEKRET

Przyjmuję z d. 1 lutego 1919 r. do Wojska Polskiego z b. armji rosyjskiej i zatwierdzam w stopniach:

1. kpt.-and. Dowojnę-Sylwestrowicza Jana
2. " " Biernackiego Zygmunta
3. por.-aud. Waszczyńskiego Włodzimierza
4. " " Pawłowskiego Antoniego
5. ppor.-asyst. Koźłińskiego Władysława

Z dniem 1 stycznia 1919:

1. ppor.-asyst. Burhardta Stanisława
2. " " Krukowskiego Michała

Starszeństwo określone będzie później.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

500.

DEKRET

I. Przyjmuję do Wojska Polskiego z b. Legjonów Polskich i zatwierdzam w stopniu majora-audytora dr. Maciszewskiego Feliksa.

II. Przyjmuję do Wojska Polskiego i zatwierdzam w stopniach kapitanów-audytorów:

1. Zdziechowskiego Zygmunta
2. Januszkowskiego Witolda
3. Zajączkowskiego Klemensa

poruczników-audytatorów:

1. Moraczewskiego Witolda
2. Michalskiego Stefana

podporucznika-asystenta:

1. Surewicz Zygmunta.

III. Przyjmuję do Wojska Polskiego z b. armji austr.-węg. następujących oficerów i zatwierdzeniem w stopniu poruczników-audytatorów:

1. Herodyskiego Józefa
2. Smereczańskiego Ignacego

Starszeństwo zostanie określone później.

Warszawa, 31 stycznia 1919 roku.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

501.

D E K R E T

Przyjmuję do Wojska Polskiego z b. armji austro-węgierskiej z zatwierdzeniem w stopniach, sprawujących już swe obowiązki w Sądownictwie Wojskowym Polskim:

1. Z dniem 1.11.1918:

ppułkownika-audytora Izierskiego Ludwika ze Sądu Dywizyjnego w Krakowie,
ppułkownika-audytora dr. Zbyszewskiego Bronisława, prokuratora Sądu Dywizyjnego w Krakowie,
majora-audytora dr. Jankowskiego Ksawerego, sędziego Sądu Dywizyjnego w Krakowie,
majora-audytora Szafrńskiego Feliksa, referenta prawnego przy Dow. Okręgu Generalnego w Krakowie.

2. Z dniem 1.1.1919:

majora-audytora Haburę Erazma, sędziego Sądu przy Dow. Okręgu Generalnego Lubelskiego,
majora-audytora dr. Hoffmana Romualda, sędziego Sądu przy Dow. Okręgu Generalnego Lubelskiego.

Starszeństwo zostanie określone później.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Wódz Naczelny
(—) Józef Piłsudski.

502.

D E K R E T

Z dniem 4 lutego 1919 r. zostaje utworzony Naczelny Sąd Wojskowy, którego organizacja i działalność aż do wprowadzenia w życie ustawy Tymczasowej Organizacji Sądowej Wojska Polskiego, zatwierdzonej Dekretem z dnia 19 stycznia 1919 r. mają być oparte na podstawie art. 6—9, 38—43, 45—47, 52—55, 58—61, 68, 71—92, 97—99, 103—107, 115, 117, 118, 120, 121, 126—129, 131—135, 139, 141—156. powyższej ustawy z uzupełnieniami następującymi:

1. Naczelny Sąd Wojskowy urzęduje w mieście stołecznem Warszawie i właściwość swą rozciąga na całe Wojsko Polskie bez różnicy miejsca stacjonowania lub działalności oddziałów.

2. Naczelny Sąd Wojskowy, do czasu wprowadzenia we wszystkich sądach wojskowych jednolitej Ustawy Postępowania Karnego, postępuje przy rozpatrywaniu spraw według tych norm prawnych, na mocy których oskarżony był w Sądzie instancji niższej.

3. Naczelny Sąd Wojskowy, będąc najwyższą instancją kasacyjną w sprawach, rozpatrywanych przez sądy Okręgów Generalnych, tworzy równocześnie naczelną instancję rewizyjną i nadzorczą dla wszystkich sądów wojskowych, nie wyłączając polowych.

4. Wyroki sądów polowych podlegają rozpatrzeniu Naczelnego Sądu Wojskowego, bądź przez wznowienie postępowania drogą środków prawnych nadzwyczajnych, motywowanych wyraźnem pogwałceniem przepisów prawa, lub ujawnieniem błędnego ustalenia podstawy faktycznej sprawy, bądź w drodze nadzwyczajnej rewizji, z inicjatywy sądu lub prokuratury podjętej.

5. Naczelny Sąd Wojskowy przeprowadzi likwidację spraw b. sądów wojennych państw zaborszych na terenie Państwa Polskiego, jak również spraw, wytoczonych przez powyższe sądy wojskowym - polakom poza granicami Państwa.

6. Do właściwości Naczelnego Sądu Wojskowego w instancji pierwszej będą należały sprawy o przestępstwa, spełnione przez dowódców okręgów generalnych, dowódców korpusów, armji, przez szefów departamentów Ministerstwa Spraw Wojskowych, oraz osoby, zajmujące równorzędne, lub wyższe stanowiska służbowe.

7. Przepisy art. 14, 62 i 67 Ustawy Tymczasowej Organizacji Sądów Wojskowych Polskich w zakresie ustanowienia obrony podsądnych również mieć mają z dniem 4 lutego zastosowanie w działalności Naczelnego Sądu Wojskowego.

Warszawa, dnia 4 lutego 1919 r.

Wódz Naczelny

(-) Józef Piłsudski.

ROZKAZY SZTABU GENERALNEGO.

503.

R O Z K A Z

Przyjęci do Wojska Polskiego Dekretem Wodza Naczelnego Wojsk Polskich z dnia 17.1.1919 następujący oficerowie z b. armji austro-węgierskiej otrzymują przydziały służbowe:

1. por.	Zagórski Józef	Krak. pułk art. wałowej
2. "	Truskolarski Marjan	"
3. "	Litwicki Adam	"
4. "	Lewkowicz Adam	"
5. ppor.	Peplowski Eugenjusz	"
6. "	Past Edward	"
7. "	Kwarciański Henryk	"
8. "	Rudner Karol	"
9. "	Nytko Józef	"
10. "	Litwicki Władysław	"
11. "	Janowski Władysław	"
12. "	Waciega Jan	"
13. "	Sobański Marjan	"
14. por.	dr. Ader Ernest	1 pułk art. polowej
15. kpt.	Fryś Rudolf	Bat. uzup. saperów. Kraków
16. por.	Zagórski Stefan	"
17. ppor.	Mostowy Marjan	"
18. por.	Blatt Szymon	Dywizjon Taborów, Kraków
19. ppor.	Steczkowski	"
20. "	Duda Izasław	Kadra likwidująca 16 p. strzelców
21. "	Nowak Henryk	"
22. "	Zawadzki Stefan	1 pułk art. polowej
23. "	Dunin Ludwik	"
24. "	Syrop Fryderyk	"

Warszawa, dnia 29 stycznia 1919 r.

Szef Sztabu Generalnego
(—) Szeptycki,
Generał dywizji.

504.

R O Z K A Z

Niniejszym zostają przeniesieni i otrzymują przydziały następujący oficerowie:

Z Rezerwy Oficerów.

1. ppułk.	Dąbrowski Adolf	do Dow. W. P. na Galicję Wsch. grupa gen. Leśniewskiego
2. por.	Monkiewicz Stanisław	do 3-go p. art. ciężk. haubic
3. ppor.	Kolbuszewski Leon	.. 29-go p. p. z dn. 25.1.19
4. "	Leśniewski Adam	.. 4-go p. art. we Lwowie
5. "	Leśniewski Kazimierz	" "

Z M. S. W. Sekcja Pob. i Uzupełn.

1. ppłk. Bielecki Edward do Rezerwy Oficerów W. P.

Z M. S. W. Komisji Ubiorczej.

1. ppor. Felsztyński Stefan do Dow. Szk. Jazdy w Warsz. jako wykł.

Z Dow. Wojsk. na Litwie.

1. mjr. Engel Witold do Inspektorjatu Jazdy

Z Główniej Komendy Poznań.

1. kpt. Kurcusz Tadeusz do Inspektorjatu Jazdy

Z M. S. W. Sekcja Remontu.

1. por. Żurawski Zdzisław do Inspektorjatu Jazdy

Z Państw. Urz. do Spraw Jeńców.

1. rtm. Starczewski Jan do 10-go p. ułanów
2. ppor. Kossowski Wacław do M. S. W. Sek. Rem. z dn. 31.12.18

Ze Straży Kresowej.

1. ppor. Stelmachowski Stanisław do M. S. W. Dep. Art. z dn. 4.12.18

Z Obozu Ćwiczeń w Jabłonie.

1. por. Sitko Józef odkom. do Szt. Gen. Oddz. VI

Z 6-go puł. artylerji.

1. por. Biskupski Zbigniew do Szk. Lot. w Warszawie

Odkomend. do Szt. Gen.

1. ppor. Ewert Mieczysław do Główniej Komendy Poznań.

Z b. Oddz. pułk. Pogorzelskiego.

1. ppor. Krzaczynski Stefan przenosi się na etat ofic. tabor. z przydz. do Dyw. Taborów № 1 z dn. 22.1.19

z 8 p. p.

1. ppor. Zacharias Stefan do M. S. W. Dep. Gosp.
2. „ Gutowski Aleksander Napoleon do 2 Dyw. Tab. w Lublinie

Z 30 p. p.

1. pchor. Krasiński do Dow. W. P. na Gal. Wschod.

Z 1 p. p.

1. por. lek. Lesisz Jerzy do M. S. W. Dep. San. Sek. II jako mł. ref.
2. kpt. lek. Kokińskiego Wilhelma zatwier. na stan. lek. pułk. 1 p.p. z d. 22.1.19

Przyjęty do W. P. Dekretem Naczelnego Wodza W. P. z dn. 3.12.18:

pułk. mar. Zwierkowski Jerzy

otrzymuje przydział do biura Kongresowego, jako delegat wojskowy dla spraw marynarki na Kongres Pokojowy.

Przyjęty do W. P. Dekretem Naczelnego Wodza W. P. z dn. 16.1.18:

1. rtm. Szmigielski Tadeusz do Dow. W. P. na Gal. Wsch.

Przyjęty do W. P. Dekretem Naczelnego Wodza W. P. z dn. 13.12.18:

1. por. Gałązka Michał otrzym. przydz. do Insp. Art. z d. 13.12.18

Warszawa, dnia 29 stycznia 1919 r.

Szef Sztabu Generalnego
(-) Szeptycki,
Generał dywizji.

505.

R O Z K A Z

Przyjęci do Wojska Polskiego Dekretem Naczelnego Wodza Wojsk Polskich z dnia 30 stycznia 1919 r. następujący oficerowie z b. armji austro-węgierskiej otrzymują przydziały służbowe:

1.	ppułk.	Monne Ludwik	do dysp. Szt. Gen.	z dn.	20.1.19
2.	"	lek. Jakesch Bronisław	" MSW. Dep. San.	"	8.1.19
3.	"	Frendl Egon	" Szpit. Ujazd.	"	8.1.19
4.	mjr.	Axentowicz Kazimierz	" 25 p. p. w Kielcach	"	8.1.19
5.	"	Roenig Adam	" MSW. Dep. San.	"	8.1.19
6.	"	Wachter Stefan	jako szef San. Garn. Warsz.	"	8.1.19
7.	"	aud. Armiński Gerard	do MSW. Dep. Wojsk. Praw.	"	12.1.19
8.	kpt.	Jarosławski Grzegorz	"	"	12.1.19
9.	"	Heinrich Antoni	do Insp. Art.	"	26.1.19
10.	por.	Nosek Zygmunt	" Dow. Żand. Pol. w Łańcutcie	"	15.1.19
11.	"	Nagler Leon	odkom. do Szt. Gen. Oddz. IX	"	17.1.19
12.	"	rach. Gałązka Karol	do Nacz. Dow. W. P. na Gal. Wsch.	"	8.1.19
13.	"	Czepe Tadeusz	" D. O. G. Kielce	"	1.11.18
14.	ppor.	prow. Peter Marjan	" Int. Dow. Okr. W. P. w Przemyśle	"	8.1.19
15.	por.	Stolarski Wiktor	" Dyw. Tab. № 2 w Lublinie	"	10.11.18
16.	"	Gergowicz Wiktor	"	"	3.11.18
17.	"	Drwota Franciszek	"	"	1.11.18
18.	ppor.	Lichnowski Leopold	"	"	15.11.18
19.	"	Kozieł Tadeusz	"	"	4.11.18
20.	"	Margulec Wilhelm	"	"	3.11.18
21.	"	Chronicki Jan	"	"	15.1.19
22.	"	Bernhardt Józef Szczepan	"	"	2.11.18
23.	"	Pietrzak Henryk	do 10 p. p. W. P.	"	1.11.18

Warszawa, dnia 30 stycznia 1919 r.

Szef Sztabu Generalnego
(-) Szeptycki,
Generał dywizji.

506.

R O Z K A Z

Przyjęci do Wojska Polskiego Dekretem Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich z dnia 30 stycznia 1919 r. następujący oficerowie armji niemieckiej otrzymują przydziały służbowe:

1.	ppor.	Soboczyński Feliks	do 29 p. p. w Kuliszu z dn.	20.1.19
2.	"	Zakrzewski Michał	"	20.1.19
3.	"	Szymyślik Alfons	"	30.12.18
4.	"	Losy Jan	"	20.1.19
5.	"	Jernajczyk Bogdan	do 25 p. p. w Kielcach z dn.	20.1.19

Warszawa, dnia 30 stycznia 1919 r.

Szef Sztabu Generalnego
(-) Szeptycki,
Generał dywizji.

507.

R O Z K A Z

Przyjęci do Wojska Polskiego Dekretem Naczelnego Wodza Wojsk Polskich z dnia 30 stycznia 1919 r., następujący oficerowie b. armji austr.-węg. otrzymują przydziały służbowe:

1. kpt.	Rodewald Emil	do D. L. Biał. jako tymcz. ref. tab. z dn. 14.1.19
2. „	Wierzejski Jan	do Dow. Wojsk. Lot. „ 22.1.19
3. por.	Lechowicz Stanisław	do Wolsk. Szk. Lot. Mokotów „ 19.1.19
4. „	Woroszyński Konstanty	do Pow. Kom. Uzup. w Warszawie „ 20.12.18
5. „	Retinger Emil	do Dow. Wojsk. Lot. „ 22.1.19
6. „	Przybylski Stanisław	do Grupy Bug „ 28.1.19
7. ppor.	Skowroński Ernest	odkomend. do Szt. Gen. Oddz. I „ 11.1.19
8. „	Wiedeń Franciszek	do Wojsk. Szk. Lot. Mokotów „ 19.1.19
9. „	Dr. Borysiewicz Jan	do Rez. Ofic. W. P. „ 24.1.19
10. „	Dr. Tangl Ludwik	do Dow. Wojsk. Lot. „ 22.11.19
11. „	Pisz Marjan	do Zand. Pol. W. P. „ 16.1.19
12. „	Czajkowski Jerzy	do Dow. Okr. Gen. Warszawa „ 24.1.19

Warszawa, dnia 30 stycznia 1919 r.

Szef Sztabu Generalnego
(—) Szeptycki,
Generał dywizji.

508.

R O Z K A Z

W celu usunięcia możliwych nieporozumień podaję do wiadomości następujący, dotąd w Dzienniku Rozkazów wojskowych nie ogłoszony, rozkaz Naczelnego Dowództwa W. P. Nr 15 z dnia 19.11.18 r.

Polecam pułk. Skrzyńskiemu sformowanie oddziału ochotniczego celem zasilenia oddziałów przeznaczonych do odsieczy Lwowa.

Celem omówienia szczegółów technicznych pułk. Skrzyński ma zameldować się natychmiast u Szefa Sztabu Generalnego, Gen. Dyw. Szeptyckiego i u Kierownika Minist. Spr. Wojsk. pułk. Wroczyńskiego.

Warszawa, dnia 30 stycznia 1919 r.

Szef Sztabu Generalnego
(—) Szeptycki,
Generał dywizji.

509.

R O Z K A Z

Przyjęci Dekretem Naczelnego Wodza Wojsk Polskich z dnia 30 stycznia 1919 r. następujący oficerowie z b. I, II i III Korpusów Polskich i armji rosyjskiej otrzymują przydziały:

1. pułk.	Wołowski Aleksander	do Okr. Gen. Kielce z dn. 6.12.18
2. „	Szpakowski Edward	„ M. S. W. „ 27.11.18
3. mjr.	Kisiel Wilhelm	„ Rezerwy Ofic. „ 20.1.19
4. kpt.	Kalinowski Andrzej Stanisław	„ L. Biał. Dyw. Strz. „ 20.12.18
5. „	Jensz Roman	„ M. S. W. D. Mob. Org. „ 12.12.18
6. „	Domański Stefan	„ Inspekt. Art. „ 26.11.18
7. por.	Dąbrowski Henryk	„ 9 puł. art. pol. „ 20.11.18

8.	"	Pleszczyński Ludwik	"	Inspekt. Art.	"	14.11.18
9.	"	Ptasznik Władysław	"	25 p. p.	"	23.11.18
10.	"	Berezowski Antoni	"	Szt. Gen. Oddz. IX	"	20.1.19
11.	"	Horoszkiewicz Kazimierz	"	"	"	20.1.19
12.	"	Myzia Wacław	"	L. Biał. Dyw. Strz.	"	21.12.18
13.	"	Wielowiejski Ludwik	"	"	"	23.12.18
14.	"	Kwieciński Michał	"	24 p. p.	"	2.11.18
15.	"	Bukowski Władysław Feliks	"	6 p. art. pol.	"	4.1.19
16.	ppor.	Szpindler Tytus Hipolit	"	Szkoły Miernicz.	"	18.12.18
17.	"	Kamiński Witold	"	Inspekt. Art.	"	1.1.18
18.	"	Poplewski Henryk Józef Marek	"	"	"	11.11.18
19.	"	Huszczo Edward	"	Rezerwy Oficerów	"	20.1.19
20.	"	Bouffał Stefan Kiejstut Zygm.	"	L. Biał. D. Strz.	"	21.12.18
21.	"	Nelken Władysław Sew.	"	"	"	21.12.18
22.	"	Dobrowolski Tadeusz	"	"	"	21.12.18
23.	"	Szulc Kazimierz Paweł Oskar	"	"	"	21.12.18
24.	"	Makatewicz Wacław	"	"	"	17.1.19
25.	"	Śliwiński Antoni	"	"	"	30.12.18
26.	"	Korzeniewski Stefan	"	"	"	18.12.18
27.	"	Poklewski-Koziełto Ludwik	"	"	"	9.12.18
28.	"	Surowiecki Edmund	"	"	"	23.12.18
29.	"	Krysiński Tadeusz	"	M.S.W. D. Szk. Woj.	"	3.1.19
30.	"	Kociołkiewicz Eug. Piotr	"	" Gosp.	"	3.1.19
31.	"	Tomaszewski Marjan	"	Rezerwy Oficerów	"	21.1.19
32.	"	Studzinski Franciszek	"	Zand. Pol.	"	23.12.18
33.	"	Taras-Wołkowiński Edmund	"	25 p. p.	"	7.12.18
34.	"	Pacewicz Kazimierz	"	Inspektoratu Art.	"	24.11.18
35.	"	Makowski Wacław	"	Szk. Lotn. w Warsz.	"	4.1.19
36.	"	Opoczyński Piotr	"	Baonu kol. w Jabłon.	"	26.12.18
37.	"	Stelmachowski Wacław Antoni	"	"	"	30.12.18
38.	"	Rumiński Zygmunt	"	34 p. p.	"	10.12.18

Warszawa, dnia 30 stycznia 1919 r.

Szef Sztabu Generalnego
(-) Szeptycki,
Generał dywizji.

310.

R O Z K A Z

W uznaniu gorliwej i sumiennej pracy w C. U. E. z b. P. K. P. w Piotrkowie następujących podoficerów mianuję z dniem 1.1.19 podchorążymi-kancelaryjnymi:

1. plut. Giełczyńskiego Ludwika
2. " Góreckiego Wincentego
3. " Lewickiego-Rogala Dionizego
4. " Kozaka Edwarda
5. " Rzepeckiego Tadeusza
6. stars. żołn. Łaskowskiego Franciszka
7. szer. Gontarskiego-Leszcz Stanisława
8. " Winklera-Grot Wilhelma
9. sekc. Faliszewskiego Tadeusza

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Szef Sztabu Generalnego
(-) Szeptycki,
Generał dywizji.

ROZKAZY MINISTERSTWA SPRAW WOJSKOWYCH.

511.

D. G. N° 1058 P.

R O Z K A Z

Na zasadzie porozumienia się państw narodowościowych, powstałych na terytorjum Austro-Węgier, mają być z dniem 31 grudnia 1918 r. przeniesieni w stan spoczynku ci żołnierze wojskowi, którzy nie wstąpili do służby w państwach narodowościowych, jako też ci, którzy byli emerytowani i tylko na czas wojny do służby czynnej użyci. Pobory emerytalne mają być nadal w dotychczasowy sposób wypłacane i rozrachowywane z państwami narodowościowymi.

Na skutek powyższego porozumienia się mogą otrzymywać pobory od likwidacyjnych władz austro-węgierskich tylko tacy emerytowani żołnierze wojskowi, którzy w państwie polskim czynnie nie służą.

Gażystom wojskowym, pełniącym w Wojsku Polskim czynną służbę, należy wypłacać pełne pobory ich stopnia według wymiarów, przyjętych w Armji Polskiej. o ile jednak otrzymali oni pobory emerytalne wbrew powyższemu porozumieniu się, mają je zwrócić do tej kasy, z której im ostatnio wypłacono pobory za służbę czynną. Taki gażysta obowiązany jest sam zawiadomić likwidujące Ministerstwo w Wiedniu (Liequidierendes Kriegsministerium), że służy obecnie czynnie w Wojsku Polskiem i że emerytura mu się nie należy.

Dotyczące komisje kasowe mają zwrócone emerytury przeprowadzić jako dochód i wykaz ich przedłożyć wraz z rachunkami miesięcznymi. Również mają oficerowie i urzędnicy wojskowi, służyący czynnie w Wojsku Polskiem a pochodzący z innych armji, zwrócić zasiłki lub zapomogi, pobrane za czas, za który im wypłacono pobory—za czynną służbę

Warszawa. dnia 30 stycznia 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych

(—) Wroczyński.

pułkownik.

512.

D. G. N° 2344 P.

R O Z K A Z

Oficerowie i szeregowi przydzieleni do służby Straży Granicznej, otrzymują pobory według Rozkazu Sztabu Gen. N° 45 ex 1918, to znaczy:

a) oficerowie oprócz gaży. strawnego i dodatku drożyznianego. jesece 50 Mk. dodatku miesięcznego.

b) szeregowi oprócz żołdu przewidzianego w powyższym rozkazie dla żandarmów i strawnego. jeszcze w tych wszystkich wypadkach, gdzie z powodu warunków służbowych nie mogą być normalnie żyżywieni. lecz muszą się przenosić z miejsca na miejsce — dziennie 6 Mk.

W koszarowym życiu, otrzymują szeregowcy pożywienie w naturze lub w wypadkach określonych przepisami strawne 4 Mk.

Rozkaz ten obowiązuje od dnia 1 Stycznia 1919.

Warszawa. dnia 30 stycznia 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych

(—) Wroczyński.

pułkownik.

513.

D. In. Tech. 662.

R O Z K A Z

Ze względu na konieczność natychmiastowego wykonania niezbędnych robót dla doprowadzenia koszar do stanu używalności, a niemożność ustalenia już dziś ryczałtu na utrzymanie koszar tymczasowo, aż do odwołania postanawiam:

1. Pozwolenie na wykonanie robót remontowych i budowlanych w granicach od 10.000 Mk. do 20.000 Mk. wydaje Sekcja Budowlana M. S. W.

Pozwolenie na wykonanie robót remontowych i budowlanych w granicach od 20.000 Mk. do 35.000 Mk. wydaje Departament Techniczny M. S. W.

Pozwolenie na wykonanie robót remontowych i budowlanych, przewyższających sumę 35.000 Mk. wydaje kierownik Min. Spr. Wojskowych.

2. Prawo wydawania pozwoleń na roboty remontowe niezbędne dla doprowadzenia koszar do stanu używalności aż do sumy 10.000 Mk. jednorazowo na grupę budynków, przyznaje się tymczasowo Dowództwu Okręgu Generalnego.

UWAGA: Jeżeli mają być wykonane roboty, zmieniające plan budynku, lub wznoszone nowe budynki, to pozwolenie na takie roboty wydaje tylko Min. Spraw Wojskowych.

Odpowiednie wnioski, projekty i kosztorysy do zatwierdzenia Dowództwa Okręgu Generalnego przedstawia Naczelnik Zarządu Budowlanego. O zatwierdzonych przez Dowództwo robotach Naczelnik Zarządu Budowlanego zawiadamia każdy raz Sekcję Budowlaną Ministerstwa Spraw Wojskowych.

3. Władze, które dają pozwolenie na wykonanie robót budowlanych, t. j. Dowództwo Wojsk. Okr. General., Sekcja Budowlana, lub Departament Techniczny Ministerstwa Spraw Wojskowych wchodzi w porozumienie z Intendenturą Okręgową, względnie z Departamentem Gospodarczym co do udzielania kredytów.

4. Prawo zatwierdzania projektów i kosztorysów, a również kontraktów i umów z przedsiębiorcami w granicach od 10.000 Mk. do 20.000 Mk. jednorazowo przysługuje Sekcji Budowlanej M. S. W., od 20.000 Mk. do 35.000 Mk. Departamentowi Technicznemu, na sumy wyżej 35.000 Mk. Kierownik Min. Spraw Wojskowych.

Na sumy niżej 10.000 Mk. projekty i kosztorysy, kontrakty i umowy zatwierdza Naczelnik Zarządu Budowlanego i zawiadamia o tem każdy raz Sekcję Budowlaną, przesyłając odpisy dokumentów.

Kontrakty muszą być każdorazowo czy to przez Departament Gospodarczy (powyżej 10.000 mk.) czy przez Intendenturę Okr. Gen. (poniżej 10.000 mk.) ratyfikowane, t. j. potwierdzone pod względem dotrzymania zobowiązań finansowych ze strony Ministerstwa Spraw Wojskowych.

5. Naczelnik Zarządu Budowlanego przedstawia do zatwierdzenia Dowództwu Okręgu Generalnego jednostkowe ceny na roboty i materiały, a również płacę dzienną robotników i o zatwierdzonych cenach zawiadamia Sekcję Budowlaną.

6. Naczelnikowi Zarządu Budowlanego przysługuje prawo zdecydowania jakim sposobem zatwierdzone roboty mają być wykonane.

Ze względu na konieczność najprędszego wykonania robót i trudności przy obliczaniu kosztów drobnych napraw, uznaje się za najodpowiedniejsze prowadzenie robót sposobem gospodarczym, przy którym zastosowuje się oddawanie robót majstrom i rzemieślnikom na akord. lub roboty oddaje się przedsiębiorcom, w wyjątkowych zaś wypadkach nie wyłącza się prawa wykonania drobniejszych robót, które trudno obliczyć i ocenić, przez rzemieślników wynajmowanych na dniówkę. Na każdą robotę należy zebrać trzy oferty od przedsiębiorców, z których zatwierdza się najdogodniejszą. W wyjątkowych wypadkach można ograniczyć się mniejszą ilością ofert.

7. Wypłata należności dokonywa się na zasadzie rozkazu № 291 z dnia 11 grudnia r. z. sposobem następującym:

W każdym Zarządzie Budowlanym Okr. Gen. tworzy się stała Komisja Kasowa, składająca się z inżyniera i oficera rachunkowego, która na podstawie zapotrzebowania pieniężnego, poświadzonego przez Naczelnika Zarządu Budowlanego, otrzymuje od Intendentury Okr. Gen. zaliczki na wszystkie w tym okręgu zatwierdzone, bądź przez Dowództwo Okręgu Generalnego, bądź przez Min. Spraw Wojskowych roboty budowlane, kontroluje wszystkie opłacone rachunki, tak pod względem technicznym jak i cyfrowym, po zakończeniu każdej roboty sporządza łącz-

nie z Inżynierem Kierownikiem tej roboty ostateczny obrachunek i daje go na zatwierdzenie Naczelnikowi Zarządu Budowlanego, który zatwierdza obrachunek samodzielnie lub przesyła go na zatwierdzenie Min. Spraw Wojskowych, w zależności od sumy obrachunku.

Po zatwierdzeniu obrachunku Komisja przesyła go łącznie z dokumentami płatniczymi do ostatecznej likwidacji do Intendentury Okr. Gen. i wylicza się z wydanych na tę robotę zaliczek.

Z powodu braku oficerów rachunkowych, aż do czasu sformowania Komisji Kasowych w Zarządach Budowlanych, spełnia służbę tych Komisji Kasa O. G.

Dla kontroli technicznej i dla łączności służbowej z Zarządem Budowlanym przydzieli Zarząd Budowl. na ten cel do Kasy O. G. jednego inżyniera (oficera lub urzędnika).

Jeżeli roboty budowlane prowadzą się poza obrębem stałego pobytu Zarz. Bud. gdzieś na prowincji, to Komisja Kasowa przy Zarządzie Bud., a do czasu jej sformowania Kasa O. G. skutecznia wypłaty jednym z następujących sposobów:

a) dla większych robót prosi władze odpowiednie w drodze Naczelnika Zarządu Bud. o przydzielenie osobnego oficera rachunkowego, który łącznie z specjalnie przydzielonym inżynierem Zarządu Budowlanego tworzy osobną Komisję Kasową, z równymi prawami pod względem działalności z Komisją Kasową przy Zarządzie Budowlanym. Kierownik robót nie może wchodzić w skład tej Komisji.

b) rachunki za mniejsze roboty Intendentura Okr. Gen. w porozumieniu z Zarządem Budowlanym przydziela do wypłaty Komisji Kasowej, najbliższej miejsca robót.

Komisja Kasowa Zarządu Budowlanego wydaje od siebie tej Komisji Kasowej zaliczki na uskutecznienie wypłat na miejscu robót, co pewien czas otrzymuje od tej Komisji opłacone rachunki, kontroluje je już tylko pod względem technicznym, a po zakończeniu roboty sporządza ostateczny obrachunek, daje go na zatwierdzenie i wysyła do Intendentury Okręgowej, wyliczając z danych zaliczek.

c) jeśli w miejscu prowadzenia robót budowlanych nie ma żadnej Komisji Kasowej i nie ma możliwości naznaczenia osobnego oficera rachunkowego, to Komisja Kasowa przy Zarządzie Budowlanym wysyła co tydzień na miejsca robót swego płatnika, który w obecności inżyniera Kierownika robót wypłaca należne sumy i opłacone rachunki po powrocie do Zarządu Budowlanego oddaje Komisji Kasowej.

d) rachunki mają być podpisywane przez inżyniera Kierownika robót, a również i przez członków Komisji Kasowej, uskuteczniające wypłaty.

Jeżeli wypłaty uskutecznia płatnik, przyjeżdżający tylko czasowo na miejsce robót z Zarządu Budowlanego, to dla kontroli roboty przydziela się osobny oficer z miejscowej Plac. Komendatury lub oddziału wojskowego, dla którego przeznaczone są remontujące się budynki, i oficer ten podpisuje każdy dokument płatniczy. O czasowe przydzielenie oficera porozumiewa się z odpowiednimi władzami Naczelnik Zarządu Budowlanego.

e) O ile pojedyncze rachunki opiewają na sumę wyżej 2,000 mk. muszą być one przed wypłatą przesyłane do zatwierdzenia Naczelnikowi Zarządu Budowlanego.

8. Komisja Kasowa, uskuteczniająca wypłaty, kontroluje wykonane roboty pod względem ilości z tem jednak zastrzeżeniem, że członkowie Komisji powinni sami śledzić za biegiem robót i o ile możliwości nie wzywać Inżyniera Kierownika robót i personel techniczny dla wskazywania robót wykonanych, i aby przez sprawdzanie wykonanych robót nie odwlekać należnych wypłat.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
(—) Wroczyński,
pułkownik.

W celu uniknięcia wszelkich nieporozumień pomiędzy personelem robotniczym i administracją w fabrykach i zakładach, pozostających pod zarządem władz wojskowych, nakazuje:

1. W razach zachodzącej potrzeby wniesienia zażalenia na poszczególną osobę z powodu przekroczenia kompetencji, nadużycia władzy lub innych powodów. delegaci robotników

— bądź pisemnie, bądź osobiście zawiadamiają o tem dowódcę wojskowego, któremu podlega bezpośrednio oznaczona fabryka lub zakład.

2. Jeżeli odnośny dowódca wojskowy zatargu daną mu władzą rozstrzygnąć nie może, utworzona ma być z jego polecenia komisja o składzie następującym:

- a) przedstawiciel dowódcy, któremu podane zostało zażalenie;
- b) przedstawiciel Inspekcji Pracy w myśl Dekretu tymczasowego o urządzeniu i działalności Inspekcji Pracy, Art. XI, § 5;
- c) przedstawiciel mężów zaufania robotników — jeden z 2-ch asystentów inspektora pracy w myśl Art. IX.

3. Decyzję komisji i cały materiał pisemny należy bezzwłocznie przestać naczelnikowi, któremu podlega instytucja, do odpowiedniej decyzji własną władzą lub do przesłania władzy wyższej, gdyby decyzja przekraczała jego kompetencje.

4. Cała procedura od chwili wniesienia zażalenia do ostatecznego załatwienia ma wynosić nie więcej jak tydzień, jeżeli sprawa załatwiona być może w jednym miesiącu i dwa tygodnie, jeżeli koniecznem jest zwracanie się do instytucji zamiejscowych lub organów władzy wyższej.

5. W razie zachodzącej potrzeby pozyskania specjalnych ulg lub pozwoleń, nieobjętych ogólnym prawodawstwem lub w wypadkach, gdy załatwienie nie leży w kompetencji władz wojskowych, odpowiednie żądania robotników powinny być skierowane w należytem porządku do Ministerstwa Pracy.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
(—) Wroczyński.
pułkownik.

515.

R O Z K A Z

Z dn. 1.2.1919 zarządzam w sądownictwie wojskowym:

Do Departamentu Wojskowo-Prawnego zostają przydzieleni:

1. ppułk. aud. Zacharjasiewicz Tadeusz
2. mjr. „ dr. Kurowski Julian
4. kpt. „ dr. Garbusiński Władysław z odkom. do rozporz. Kom. Nacz. w Poznaniu
5. „ „ Summer Brazon Ludwik
6. „ „ Mitkiewicz Stanisław z odkomender. do Dywizji Litewsko-Białoruskiej
7. „ „ Florek Władysław
8. „ „ Wielecki Zygfryd
9. por. „ Pawłowski Antoni
10. „ „ Stetkiewicz Olgierd
11. „ „ Moraczewski Witold
12. ppor. asyst. Burhardt Stanisław
13. „ „ Krukowski Michał

Czterej ostatni z dn. 15 stycznia i z odkomender. do Dyw. Litewsko-Białoruskiej.

Do Sądu Wojennego przy Dowództwie Okr. Generalnego w Warszawie:

1. kpt. aud. Dowojna-Sylwestrowicz Jan
2. ppor. asyst. Koźliński Władysław
3. „ „ Surewicz Zygmunt

Do Sądu Wojennego przy Dowództwie Okr. Generalnego w Łodzi:

1. mjr. aud. Rajewicz Józef
2. „ „ Riedel Edward, któremu powierzone zostaje tymcz. kierownictwo sądu.
3. kpt. „ Biernacki Zygmunt
4. „ „ Grudzień Ignacy
5. „ „ Januszkowski Wacław

6. por. aud. Waszczyński Włodzimierz
7. ppor. asyst. Kaliniewicz Aleksander

Do Sądu Wojennego przy Dowództwie Okr. Generalnego w Lublinie:

1. ppłk. aud. Seyfried Kamil, któremu powierzone zostaje tymcz. kierownictwo sądu
2. kpt. „ Dering Aleksander, obaj od dnia przyjęcia do Wojska Polskiego.

Do Sądu Wojennego przy Dowództwie Okr. Generalnego w Krakowie:

1. ppłk. aud. Dworak Władysław (z dniem objęcia tam obowiązków)
2. mjr. „ dr. Plahner Zygmunt z Sądu przy D. O. G. w Lublinie.

Do Sądu Polowego we Lwowie:

1. mjr. aud. dr. Łukowski Stefan z Sądu przy D. O. G. w Lublinie.

Warszawa, dnia 1 lutego 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
(—) Wroczyński.
pułkownik.

516.

R O Z K A Z

D. G. Nr 3370 Z.

Mnożą się skargi, że żołnierze w oddziałach otrzymują złą i niedostateczną żywność, że menaż żołnierska w licznych oddziałach pozostawia bardzo wiele do życzenia.

Ponieważ racja żywnościowa jest wystarczającą i większą niż we wielu innych armiach, przeto błąd ten nie wynika z małej racji, lecz raczej z niepełnego pobierania prowiantów i z nieodpowiedniego przyrządzania potraw żołnierskich.

Zaznaczam, że jednym z najważniejszych obowiązków każdego oficera jest staranie się o dobro swych żołnierzy, a zwłaszcza troska o wikt dobry i zdrowy.

Rozkazuję przeto, aby każdy dowódca miał pieczę nad menażą żołnierską, aby oddziały wykształcały sobie dobrych i sumiennych kucharzy, aby kuchnie i kotły były zawsze bezwzględnie czyste, aby produkta na śniadanie, obiad i wieczerzę tak były rozdzielane, aby żołnierz otrzymywał je zawsze w dostatecznej ilości.

Dla żołnierzy, będących na warcie lub na służbie poza koszarami, należy pożywienie przechowywać tak, by je zaraz po służbie otrzymali ciepłe i smaczne.

Dowódcy kompanii, szwadronów i t. p. oddziałów wyznacza codziennie oficera, który menaż żołnierską skosztuje i będzie obecnym przy rozdzieleniu tejże. Obowiązkiem jest dowódcy kompanii, szwadronu i t. d. jak najczęściej przekonywać się osobiście, czy oddział pobiera w zupełności należną mu rację i czy pobrane artykuły równomiernie rozdzielane i odpowiednio zużytkowane.

Dowódcy batalionów, dywizjonów, pułków i t. p. są obowiązani jak najczęściej menaż żołnierską wizytować i tejże racjonalną gospodarką kontrolować.

W każdej kompanii, szwadronie i t. p. powinni żołnierze ze swego grona wyznaczać co miesiąc dwóch jako delegatów, których obowiązkiem jest menaż swego oddziału kontrolować i o wszystkich niedomaganiach, życzeniach lub skargach dowódcy tegoż oddziału raportować.

Warszawa, dnia 1 lutego 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
(—) Wroczyński.
pułkownik.

517.

D. M. O. 1052.

R O Z K A Z

Dla koni chorych w szpitalach końskich wyznacza się następujące normy furażu:

Ilość w kilogramach			
Rodzaj koni	Twardej paszy	Kartofli	Stana
Ciężkie	5,5	3	7
Lekkie	4,5	2,5	6
Małe	3,5	2,6	5

Dla koni chorych w szpitalach końskich zdwojoną ilość słomy na podściółkę t. j. 2 kilo.

Warszawa, dnia 3 lutego 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
(—) Wroczyński,
pułkownik.

518.

S. OP. N° 7102.

R O Z K A Z

Z uwagi, iż inwalidzi wojskowi, jako najniezwyklejsze ofiary wojny, winni spotkać się w pierwszej linii z opieką Ministerstwa Spraw Wojskowych, rozkazuję przyjmować na posady: kancelistów, woźnych, szwajcarów, posyłkowych i t. p., inwalidów wojskowych, zarejestrowanych w Wydziale Pośrednictwa Pracy Sekcji Opieki Ministerstwa Spraw Wojskowych (Czackiego 6) i stopniowo obsadzać przez inwalidów, posiadających odpowiednie kwalifikacje, wspomniane posady, które dotychczas zajmowali ludzie zdrowi.

Warszawa, dnia 1 stycznia 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
(—) Wroczyński,
pułkownik.

519.

D. M. O. 1026.

R O Z K A Z

I. W myśl § 1 rozkazu 432 Ministerstwa Spraw Wojskowych mianuję następujących starszych oficjalów pocztowych:

Biegańskiego Stanisława	—	Szefem Frontowej Poczty Polowej	I.
Kulnę Franciszka	„	„	II.
Milli Antoniego	„	„	III.

II. Przy niniejszym ogłaszam „Regulamin Cenzury Wojskowej przy Głównej Poczcie Polowej”.

Regulaminy Cenzury Wojskowej.

1. Działalność cenzury wojskowej przy Głównej Poczcie Polowej polega na kontrolowaniu całej korespondencji prywatnej (listów, pocztówek, listów wartościowych i druków), idącej z kraju do oddziałów W. P.

2. Cenzura wojskowa korespondencję, skierowaną do niej przez urząd Gł. Poczty Pol. przyjmuje za ogólnym pokwitowaniem i zapisuje do dziennika, w którym notuje się: 1) data, 2) ogólna liczba otrzymanej korespondencji, 3) charakter jej, t. j. a) ilość zwykłych przesyłek listowych, b) ilość listów z zawartością pieniężną, c) ilość druków, 4) liczba listów skonfiskowanych, 5) ilość listów przestanych do M. S. W., 6) Uwagi.

3. Co miesiąc Naczelnik Cenzury Wojskowej melduje Szefowi D-tu i Mob.-Org. M. S. W. ilość korespondencji za miesiąc ubiegły, oraz ogólną ilość korespondencji od początku roku.

4. Prócz powyższego prowadzi się dwa dzienniki dla korespondencji służbowej: jeden dla papierów wysłanych, drugi dla otrzymywanych.

5. Przejrzaną korespondencję zwraca się do urzędu Gł. Poczty Pol. za pokwitowaniem.

6. Cała korespondencja rozdzielona proporcjonalnie do liczby cenzorów winna być załatwiona w dzień otrzymania jej.

7. Każdy cenzor posiada własny stempel ze swoją liczbą porządkową, którym stempluje list po jego przeczytaniu.

8. Po ocenieniu korespondencji Naczelnik Cenzury Wojskowej obowiązany jest sprawdzić dokładność pracy cenzorów.

9. Prywatne listy z zawartością pieniężną wysyłane z Warszawy podlegają cenzurze przed ich nadaniem. Listy, przesyłane z innych miejscowości i przechodzące przez cenzurę wojskową przy Gł. Poczcie Pol. w Warszawie, otwierają się w obecności Naczelnika Cenzury, jednego z urzędników Gł. Poczty Polowej i jednego z cenzorów i zapisują się do specjalnego dziennika z odnotowaniem daty, miejsca nadania, miejsca przeznaczenia oraz sumy w nich zawartej. Oprócz tego listy pieniężne stemplują się stemplem cenzury jak zwykłą korespondencję.

10. Listy, mające ważne wojskowe znaczenie w sensie podawanych w nich wiadomości, Naczelnik Cenzury przesyła wraz z raportem do Szefa Departamentu i Min. Spraw Wojskowych.

11. Każdy cenzor zobowiązuje się na piśmie do zachowania w tajemnicy treści przeczytanej korespondencji.

12. Personel cenzury przewidziany jest i zatwierdzony przez Kierownika M. S. W. etatem L. 432 § 15.

Warszawa, dnia 2 lutego 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
(-) Wroczyński,
pułkownik.

520.

R O Z K A Z

Na podstawie art. 3 dekretu o używaniu wojska w wypadkach wyjątkowych ogłaszają się zatwierdzone przez Radę Ministrów dnia 30 stycznia 1919 r.:

Przepisy o użyciu wojsk do pomocy władzom cywilnym.

I. Zasady ogólne.

1. Wojsko do pomocy władzom cywilnym może być wezwane tylko w ostateczności, gdy siły i środki władzy cywilnej okażą się niewystarczającymi i tylko w wypadkach następujących:

1) dla celów zapobiegawczych i ratowniczych podczas klęsk żywiołowych;

2) dla uprzedzenia lub stłumienia zbiorowych aktów gwałtu publicznego, zbrojnych wystąpień przeciwko Państwu, bezpieczeństwu życia i całości mienia obywateli;

3) w wszystkich innych wypadkach, przewidzianych w poszczególnych ustawach administracyjnych lub sądowych.

2. Wzywać pomocy wojska mogą przedstawiciele władzy publicznej, upoważnieni do tego z mocy prawa lub rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

3. Udzielenie pomocy wojskowej następuje z rozkazu dowódcy właściwego okręgu generalnego.

4. Żądanie pomocy wojska należy kierować do dowódcy miejscowego lub najbliższego garnizonu, który żądanie to z własnym w tymże przedmiocie wnioskiem przedstawia do decyzji dowódcy okręgu generalnego; dowódca garnizonu może udzielić na własną odpowiedzialność pomocy tylko w razach nagłych, nie cierpiących żadnej zwłoki.

5. Żądanie pomocy wojska musi być w zasadzie zgłoszone na piśmie, a w razach nagłych ustnie osobiście przez odpowiedniego przedstawiciela władzy lub osobę, w tym celu upoważnioną. W tym ostatnim razie osoba. zgłaszająca wezwanie, pozostaje przy oddziale wojska aż do chwili przybycia na miejsce zajęć i wyjaśnienia okoliczności, które spowodowały wezwanie wojska. W razie niemożności piśmiennego i ustnego porozumienia się, żądanie pomocy musi być zgłoszone telefonicznie lub innym sposobem, wyłączałym możliwość mistyfikacji.

6. W żądaniu pomocy wojskowej muszą być podane:

- 1) cel interwencji wojskowej;
- 2) miejsce interwencji oraz
- 3) liczebność żadanego oddziału i inne dane uzupełniające.

7. We wszystkich wypadkach określenie stanu liczebnego oddziału, rodzaju broni i innych warunków, dotyczących wystąpienia lub skonsynowania wojska, przeznaczonego do pomocy władzy cywilnej, należy wyłącznie od decyzji dowództwa wojskowego.

8. Władze cywilne po zawezwaniu wojska obowiązane są poczynić niezbędne zarządzenia do jaknajszybszego przewozu tegoż do miejsca przeznaczenia. Koszta przewozu wojska ponosi skarb państwa, na rachunek tej władzy, która interwencji wojska zażądała.

9. Wojska, wezwane do pomocy władzom cywilnym do miejscowości, leżących poza obrebrami ich stałego stacjonowania, mają tam być rozlokowane w skupieniu, w najobszerniejszych pomieszczeniach i bezwzględnie nie każdy żołnierz z osobna. Kwatery oficerów powinny się znajdować w bezpośredniej łączności z kwaterami żołnierzy.

II. Zarządzenia w przewidywaniu rozruchów.

10. W przewidywaniu rozruchów wolno jest wzywać wojsko wyłącznie do miejscowości, nie posiadających załogi miejscowej, lub posiadających liczebnie nie wystarczającą. W tym wypadku wysłany oddział, po przybyciu do wskazanej miejscowości, pozostaje w pogotowiu, w wyznaczonych mu kwaterach, występuje zaś czynnie nie wcześniej, aż nastąpią okoliczności i warunki, przewidziane w artykule 1 przepisów niniejszych.

11. W oczekiwaniu rozruchów władze cywilne mają prawo żądać, by część lub cały stan liczebny załogi miejscowej pozostały w koszarach w stanie zupełnej gotowości do czynnego wystąpienia na każde żądanie, i wskazać punkty zagrożone, w których może zajść potrzeba interwencji wojska. Czynnie jednak wojsko wystąpić może tylko po rzeczywistym nastąpieniu okoliczności, przewidzianych w art. 1.

12. Przy wykonaniu zarządzeń, wymienionych w art. 10 i 11, obowiązują przepisy art. 4 i 5; wojsko jednak, nie czekając nadejścia decyzji dowódcy okręgu generalnego, może być skonsynowane natychmiast.

13. W wypadkach mniejszej wagi dowódca garnizonu wysyła do miejsc, wskazanych przez władze bezpieczeństwa publicznego, patrole i podjazdy, w takiej ilości i składzie liczebnym oraz na taki przeciąg czasu, jak to uzna za potrzebne.

14. Patrole, w razie zauważonego niebezpieczeństwa, zawiadamiają najbliższy punkt zborny siły wojskowej lub służby bezpieczeństwa, ukrócając zaś jakikolwiek nieporządek na ulicy, skierowują opornych do najbliższego urzędu bezpieczeństwa publicznego.

15. W przedmiocie użycia broni patrole i podjazdy kierują się przepisami art. 113, 114 i 115 służby garnizonowej (tymcz. regulam. z dn. 9.12.18).

III. Pomoc wojskowa w czasie rozruchów.

16. Pomoc wojskowa ma być tak silna, by dawała pod każdym względem rękojmię, iż zadanie spełnione zostanie, i honor oręża nie będzie narażony na szwank.

17. Zasadniczo pomoc wojskowa przeznaczona jest na to, by dać władzom publicznym i ich organom należyłą ochronę, a ich zarządzeniom zapewnić bezwzględny posłuch, nigdy zaś do sprawowania bezpośrednich funkcji policji (milicji) lub tych urzędów, do pomocy którym wojsko dodane zostało.

18. Dowódca wezwanego przez władze cywilne oddziału ma przestrzegać:

1) by wojskowe i wszelkie inne, uznane za ważne, obiekty obsadzone zostały przez oddziały wojska;

2) by przystęp do nich był zamknięty i należycie przeciwko niespodzianemu opanowaniu zabezpieczony.

3) by dyspozycje alarmowe szczegółowo były uregulowane;

4) by służby wart nie ograniczały tylko do najniezbędniejszych potrzeby, lecz zarządzić tak, by ronty danego oddziału miały w obserwacji również rejony sąsiednie.

5) by dostateczna siła zbrojna stale była w pogotowiu;

6) by żołnierze stale wychodzili z koszar i trzymali się razem conajmniej po dwóch;

7) by stosunki ludności z wojskiem ograniczyć do minimum, i energicznie przeciwdziałać wszelkim próbom wzajemnego ich komunikowania się;

8) by osobom cywilnym dozwalać wstępu do koszar i zajętych przez wojsko obiektów tylko za pozwoleniem dowódcy oddziału na piśmie;

9) by patrole wysyłać w dostatecznej ilości.

19. Po przybyciu wojska na miejsce wypadków, władze cywilne powiadamiają dowódcę o stanie rzeczy, wskazują cel, jaki ma być przy współudziale wojsk osiągnięty, i upoważniają go do odpowiednich zarządzeń, następnie zaś ze wszystkimi żadaniami swoimi zwracają się do dowódcy oddziału, warty, patrolu lub podjazdu, nie czyniąc dyspozycji bezpośrednich; w czasie zaś działania wojska obowiązane są do czynnego współdziałania z dowództwem.

20. W razie nieobecności władz cywilnych na miejscu zajść, oraz we wszystkich wypadkach, kiedy działalność ich jest faktycznie niemożliwiona, dowódca oddziału, po przybyciu na miejsce, obowiązany jest poczynić wszystkie zarządzenia podług własnego uznania.

21. Dowództwo wojskowe, w celu przerywania rozruchów, powinno zastosować wszelkie możliwe środki, by o ile możności uniknąć użycia broni i niepotrzebnego przelewu krwi.

22. Każdy dowódca działa na miejscu wypadków zupełnie samodzielnie, z zupełnym zdecydowaniem spokojem, energicznie, wytrwale i nigdy połowicznie, interweniując szybko, i z takimi siłami, by nie pozostawało wątpliwości co do sukcesu, lub też broni się bezwzględnie tak długo, dopóki nie przybędzie odpowiednia pomoc. Wojsko pozostaje na miejscu wypadku do tej chwili, gdy dowództwo uzna zadanie wojskowe za spełnione.

IV. Użycie broni podczas rozruchów.

23. Należy użyć broni:

1) przy rozruchach lub manifestacjach o charakterze rozruchów na wyraźne a umotywowane żądanie uprawnionych przedstawicieli władzy cywilnej w każdym wypadku, kiedy ich poprzednie wezwanie do przywrócenia stanu prawnego pozostało bez skutku, a dowódca oddziału tego rodzaju interwencję wojska uzna za konieczną;

2) gdy oddziały wojska czynnie lub zbrojnie zostaną napadnięte; jak również gdy tłum przeszkadza wojsku w posuwaniu się lub pełnieniu akcji, do której wojsko zostało powołane.

24. Gdy przy oddziale wojska lub jego części albo patrolu, wyznaczonym do przywrócenia porządku i bezpieczeństwa, niema przedstawiciela władzy cywilnej, lecz wobec wojska mają miejsce wypadki gwałtu przeciwko bezpieczeństwu życia i mienia obywateli lub urządzeń publicznych, wówczas dowódca wojskowy z własnej inicjatywy ma wezwać (kogo należy) do

porządku i gdyby temu wezwaniu nie uczyniono zadość. jąc się środków gwałtownych, nawet gdy wojsko nie było zaczepione.

25. Gdy przyszło już do użycia broni, to w konsekwencji nastąpić winno zupełne rozpedzenie tłumu i schwytywanie podlegaczy; bezwzględnie nie wolno wdawać się w układy, a tembardziej doprowadzić do kapitulacji wojska.

26. Do rozpedzenia tłumu używa się piechoty i, pod osłoną rezerwy, działa się przeważnie bagnietem, oszczędzając w miarę możliwości kobiety, starców i osoby nie biorące udziału w rozruchach. Na wypadek, gdyby natarcie bagnietem nie dało rezultatu, lub gdyby strzelano do wojska, albo zmuszono je do obrony koniecznej, należy użyć broni palnej, nie wolno wtedy jednak już strzelać w górę.

27. Natarcie bagnietem lub salwą poprzedzić winien potrójny sygnał trąbką.

28. Bez poprzedniego sygnału ostrzegawczego wolno użyć broni w wypadkach następujących.

- 1) dla samoobrony, gdy wojsko zostaje napadnięte,
- 2) w razie zbrodni i gwałtów, popełnionych w obecności wojska,
- 3) przeciwko czynnie opierającym się lub przeszkadzającym działaniu wojska.

29. Kawalerji, z uwagi na jej zdolność szybkiego poruszania się i przerzucania się, używa się do usunięcia tłumu z placów i ulic, nawet bez konieczności użycia broni; patrole kawalerskie mają za zadanie przeszkadzać formowaniu się tłumów.

30. W razie poważniejszych rozruchów piechota i kawalerja występują z karabinami maszynowymi. a w wypadkach szczególnych do pomocy piechocie i kawalerji dodana być może artylerja, w sile co najmniej dwóch armat. Artylerja może być również użyta w razie braku w danej miejscowości kawalerji lub piechoty; w tym wypadku należy wyznaczyć oddziały uzbrojonych artylerzystów bez armat, lecz o ile możliwości konno.

31. Aresztowań dokonywują w zasadzie organy bezpieczeństwa publicznego, jeśli jednak wyjątkowo wypadnie to czynić wojsku, to do tego celu przeznaczyć patrole, pod wodzą energicznych, silnych podoficerów lub żołnierzy, zaopatrując ich w odpowiednie szczegółowe instrukcje.

32. Dla osobistej osłony przedstawiciela władzy, oraz dowódcy, jako osób interwenjujących w rozruchach należy dać specjalne patrole ochronne.

Warszawa, dnia 4 lutego 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
(—) Wroczyński,
pułkownik.

Dekrety i rozporządzenia Centralnych Władz Państwowych.

521

D E K R E T

o urządzeniu i działalności Inspekcji Pracy.

Art. I. Inspekcja Pracy nadzoruje należyte stosowanie przepisów prawa o ochronie pracy we wszystkich dziedzinach pracy najemnej, zapewniając pracownikom korzyści, przyznane im przez obowiązujące socjalno-polityczne prawodawstwo.

Art. II. Inspekcja Pracy pozostaje pod zarządem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Art. III. Organami Inspekcji Pracy są:

- 1) Główny inspektor pracy.
- 2) Inspektorzy pracy (okręgowi i obwodowi).
- 3) Kolegjalne organy Inspekcji Pracy (centralny i okrugowe).

Art. IV. Główny inspektor pracy wykonywa zwierzchni nadzór i kieruje czynnościami inspektorów pracy.

Art. V. Głównego inspektora i inspektorów pracy mianuje najwyższa władza na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej; odnośnie do fabryk wojskowych—w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. VI. Na stanowiska inspektorów pracy mogą być mianowane osoby bez różnicy płci z wyższym a przedewszystkiem z wyższym technicznym wykształceniem i praktyką oraz należytą znajomością nauk społeczno-prawnych, hygieny przemysłowej i stosunków robotniczych, po zdaniu egzaminów przed specjalną komisją przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Art. VII. Do pomocy inspektorom pracy Minister Pracy i Opieki Społecznej mianować może, na wniosek głównego inspektora pracy, podinspektorów pracy z pośród osób, posiadających dokładną znajomość stosunków robotniczych, po złożeniu przez nie egzaminu przed specjalną komisją przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Art. VIII. Na stanowiska podinspektorów pracy do zadań specjalnych w zakresie higieny przemysłowej i zawodowej mogą być mianowane, trybem w art. VII wskazanym, osoby z wykształceniem lekarskiem, po zdaniu egzaminu przed specjalną komisją przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Art. IX. Przy inspektorach pracy czynni są mężowie zaufania robotników, zatwierdzani, jako asystenci przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej. Liczbę i zakres działania asystentów określi rozporządzenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Art. X. Okręgi i obwody działalności, oraz siedzibę inspektorów pracy wyznacza Minister Pracy na wniosek głównego inspektora pracy w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. XI. Inspektorzy pracy:

- 1) nadzorują wykonanie przez przedsiębiorców i robotników przepisów, określających ich obowiązki i wzajemny stosunek;
- 2) wydają zarządzenia dla wprowadzenia w życie przepisów i postanowień, wydawanych przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej, i mają nadzór nad wykonaniem tych przepisów i postanowień;
- 3) rozpoznają i zatwierdzają cenniki, dotyczące opłat za mieszkania fabryczne, kąpiele, jadalnie i t. p., za artykuły sprzedawane w sklepach fabrycznych, tabele kar, regulaminy porządku wewnętrznego;
- 4) zaświadczały tabele płacy robotniczej;
- 5) przedsiębiorcą środków dla zapobiegania zatargom pomiędzy przedsiębiorcami a robotnikami, badając na miejscu wyniki niezadowolenia i dając do polubownego załatwienia sporów;

6) nadzorują wykonanie postanowień, dotyczących pracy i nauki szkolnej małoletnich robotników;

7) dbają o umieszczanie małoletnich robotników w szkołach początkowych specjalnych;
8) ustalają protokolarnie przekroczenia punktu 6-go artykułu niniejszego i przedstawiają protokoły odpowiednim władzom sądowym;

9) występują w sądzie w charakterze oskarżycieli w wypadkach, przewidzianych w p. 8 artykułu niniejszego;

10) wszczynają postępowanie karne i w odpowiednich wypadkach oskarżają wobec sądu winnych wykroczenia przeciwko przepisom, zawartym w § 42, 113 i 170 Ustawy o pracy w przemyśle.

11) nadzorują wykonanie przepisów o rozkładzie i długości dnia roboczego;

12) spełniają czynności, jakie na nich wkłada prawodawstwo o ubezpieczeniach społecznych;

13) zbierają, sprawdzają i zestawiają statystyczne dane, dotyczące warunków pracy i płacy, bytu robotników, oraz wzajemnych stosunków pomiędzy przedsiębiorcami i robotnikami w zakładach pracy w ich okręgach;

14) opinują w sprawach wydawania pozwoleń na otwarcie lub przebudowanie zakładów przemysłowych, podlegających nadzorowi Inspekcji Pracy;

15) badają za polecenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej warunki pracy i płacy we wszystkich dziedzinach pracy najmniej w celu gromadzenia materiałów dla udoskonalenia i rozwoju prawodawstwa o ochronie pracy;

16) z polecenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej spełniają wszelkie czynności w zakresie kompetencji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Art. XII. Do czasu wprowadzenia kolegialnych urzędów pracy inspektorom pracy przysługuje prawo wnioskowania kar, przewidzianych w §§ 211—214 Ustawy o pracy w przemyśle. Postanowienia inspektorów w sprawach wymienionych nie mogą być zaskarżane, jeśli kara nie przewyższa 250 mk. polskich, i mają być skierowywane wprost do władz administracyjnych, które egzekwują nałożone kary. O ile kary przewyższają sumę 250 mk. polskich, inspektor pracy, przed skierowaniem wniosku do władz administracyjnych, winien zawiadomić o nałożeniu kary osobę, karą tą dotkniętą, której przysługuje w ciągu miesiąca prawo odwołania się do głównego inspektora pracy. Główny inspektor pracy, po rozważeniu skargi, karę uchyla, zmienia lub zatwierdza, przesyłając wniosek władzom administracyjnym do wyegzekwowania.

Oznaczone w §§ 211—214 Ustawy o pracy w przemyśle grzywny w rublach obliczają się w markach polskich według kursu urzędowego.

Art. XIII. Inspektorom pracy lub upoważnionym przez nich organom Inspekcji Pracy służy po wylegitymowaniu się urzędową legitymacją, wystawioną przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, prawo wstępu do każdej porze, zarówno w dzień, jak i w nocy, do wszystkich oddziałów zakładów pracy, jak również przysługuje im prawo wstępu do wszelkich, przeznaczonych dla robotników urządzeń fabrycznych (mieszkań, szpitali, schronisk, ochronek dla dzieci, przytułków dla niemowląt, szkół, zakładów kąpielowych i t. p.). W sprawach, wchodzących w zakres działalności organów inspekcji pracy, mogą informować się u przedsiębiorców lub ich zastępców i u wszystkich osób, zatrudnionych w przedsiębiorstwie, o ile możliwości jednak z pominięciem wszystkich, co mogłoby przeszkadzać ruchowi przedsiębiorstwa. W celu wykonywania czynności wymienionych w p. 15-y artykule XI organom inspekcji pracy przysługuje prawo wstępu do przedsiębiorstw, nieobjętych przez Ustawę o pracy w przemyśle.

Art. XIV. Organy inspekcji pracy są obowiązane do zachowania w tajemnicy wszelkich danych, związanych z interesami i ruchem danego przedsiębiorstwa, zwłaszcza zachować winny w ścisłej tajemnicy udzielone im poufnie wiadomości o urządzeniach technicznych, sposobach fabrykacji i innych właściwościach przedsiębiorstwa.

Art. XV. Szczegółowe przepisy:

1) dotyczące czynności inspektorów pracy;

2) " " podinspektorów pracy i asystentów inspektorów pracy;

3) dotyczące stosunku organów Inspekcji Pracy do organów administracji ogólnej;

4) " " " " " " służby zdrowia;

5) " " " " " " Ministerstwa Przem. i Handlu.

Wydaje Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi Ministerstwami.

Art. XVI. Do czasu utworzenia organów kolegialnych do spraw ochrony pracy, prawa i kompetencje, o ile nie zostały przez powyższe artykuły zmienione, a przyznane w myśl Ustawy o pracy w przemyśle:

1) Ministerstwu Przemysłu i Handlu w zakresie ochrony pracy—przysługują Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej;

2) Głównemu Urzędowi do spraw fabrycznych i górniczych—przysługują komisji międzyministerjalnej pod przewodnictwem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej;

3) gubernalnemu Urzędowi fabrycznym—przysługują inspektorom pracy, przyczem podział kompetencji tych urzędów między głównego inspektora pracy, a inspektorów pracy, o ile nie jest już przewidziany w powyższych artykułach, określony zostanie na mocy instrukcji Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Art. XVII. Przepisy, dotyczące organów ochrony pracy i zawarte w art. 1—41 włącznie, Zbioru Praw T. XI, cz. II, według wydania 1913 r., zastąpione zostają przez przepisy powyższe. Skład i kompetencje organów kolegjalnych inspekcji pracy określi dekret specjalny.

Dan w Warszawie, dnia 3 stycznia 1919 r.

Prezydent Ministrów

(—) J. Moraczewski.

Naczelnik Państwa

(—) Józef Piłsudski.

Minister Pracy i Opieki Społecznej

(—) B. Ziemięcki.

SPROSTOWANIA

W rozporządzeniu Szt. Gen. Wydz. Pers. № 2045 IX A z dnia 7.1.1919 mylnie podano datę odkomenderowania do Szt. Gen. Oddz. III ppor. Samucewicza Ignacego — „z dn. 7.1.1919” winno być „z dn. 9.12.1918”.

W rozporządzeniu Szt. Gen. Wydz. Pers. № 4230 IX A z dn. 22.1.1919 r. mylnie podano datę przydziału do D. O. Lin. Kol. Dyr. Warsz. ppor. Bochni Józefa „z dn. 13.13.1916” — winno być — z dniem 13.11.1916”.

W rozporządzeniu Szt. Gen. Wydz. Pers. № 2402 IX A z dn. 25.1 mylnie podano — „por. Nakwaski Włodzimierz” winno być — „ppor. Nakwaski Włodzimierz”.

SPROSTOWANIE

W Dzienniku Roz. Wojsk. z r. 1918 № 13 w Dekrecie Wodza Naczelnego z dnia 16 grudnia 1918 r. pod L. 372 mylnie wydrukowano starszeństwo porucznika Wionczka Józefa „14.7.19” należy czytać „14.7.09”.

SPROSTOWANIE

W № 4 Dz. Roz. Wojsk. 1919 r. pod L. 190 w przedruku Rozkazów Ształu Gener. nastąpiła pomyłka: Został przydzielony do Komendy m. Warszawy porucznik Porębski Wiktor, a nie podporucznik, co niniejszem prostuje się.

Wydano w Ministerstwie Spraw Wojskowych.